

Luxembourg, 24. lipnja 2024.
(OR. en)

11339/24

DEVGEN 92
ACP 73
RELEX 858
FIN 583
OCDE 6
SUSTDEV 72

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Na datum:	24. lipnja 2024.
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	11110/24
Predmet:	Godišnje izvješće za 2024. Europskom vijeću o ciljevima razvojne pomoći EU-a – zaključci Vijeća (24. lipnja 2024.)

Za delegacije se u prilogu nalaze Zaključci Vijeća o ciljevima razvojne pomoći EU-a – Godišnje izvješće za 2024. Europskom vijeću, kako ih je Vijeće odobrilo na 4038. sastanku održanom 24. lipnja 2024.

Godišnje izvješće za 2024. Europskom vijeću o ciljevima razvojne pomoći EU-a

Zaključci Vijeća

1. Europsko vijeće 17. lipnja 2010. zatražilo je od Vijeća da sastavi godišnje izvješće o obvezama i rezultatima koje su EU i države članice postigli u okviru službene razvojne pomoći (ODA)¹. Ovo je trinaesto takvo godišnje izvješće Europskom vijeću. Vijeće pozdravlja Komisijinu analizu trendova u vezi s kolektivnim i pojedinačnim obvezama EU-a u pogledu ODA-e, provedenu na temelju podataka o ODA-i za 2022. i preliminarnih podataka Odbora za razvojnu pomoć (DAC) OECD-a o ODA-i za 2023., čime se potvrđuje da su **EU i njegove države članice zadržali svoj položaj najvećeg svjetskog pružatelja ODA-e (vidjeti sliku 1.). EU i njegove države članice zaslužni su za 42 % ODA-e na svjetskoj razini 2022. i 2023.², čime se potvrdilo njihovo vodstvo u globalnom planu održivog razvoja.** Vijeće pozdravlja znatno povećanje kolektivne ODA-e EU-a u 2022. u odnosu na 2021. i dodatno povećanje u 2023.³ No, Vijeće naglašava da EU i njegove države članice hitno trebaju učiniti više za postizanje pojedinačnih ciljeva i ispunjavanje zajedničkih obveza EU-a da do 2030. osigura ODA-u u iznosu od 0,70 % BND-a, s tim da 0,20 % ODA-e dobiju najmanje razvijene zemlje.

¹ Za preuzete obveze u pogledu ODA-e vidjeti Prilog.

² Iznos ODA-e na svjetskoj razini ovdje se definira tako da uključuje ODA-u koju pružaju zajednički donatori Odbora za razvojnu pomoć EU-a i svi drugi donatori Odbora za razvojnu pomoć i donatori koji nisu članovi Odbora za razvojnu pomoć, koji izvješćuju OECD.

³ ODA se povećala sa 71,6 milijardi EUR u 2021. na 93,3 milijarde EUR u 2022. i 95,9 milijardi EUR u 2023. Kad je riječ o kolektivnoj ODA-i EU-a kao udjelu u BND-u, može se vidjeti povećanje s 0,49 % u 2021. na 0,59 % u 2022., nakon čega slijedi smanjenje na 0,57 % u 2023., što je i dalje znatno više nego 2021.

2. Vijeće prima na znanje geopolitičke okolnosti koje se mijenjaju velikom brzinom, u kojima je dodijeljena ODA u 2022. i 2023. Vijeće ponovno potvrđuje da EU-ova predanost pružanju potpore Ukrajini, među ostalim putem nedavno donesenog Instrumenta za Ukrajinu, ne dovodi u pitanje njegovu predanost i potporu partnerskim zemljama, posebno onima u najnepovoljnijem položaju. Vijeće naglašava da je neopravdani i ničim izazvani agresivni rat Rusije protiv Ukrajine dodatno ugrozio napredak u pogledu Programa održivog razvoja do 2030. i ponovno ističe svoju predanost ublažavanju globalnih posljedica ruske agresije, koje su posebno utjecale na mnoge ranjive zemlje, prije svega u Africi, kao i borbi protiv siromaštva, nejednakosti te nesigurnosti opskrbe hranom i prehrane na svjetskoj razini. Suočen s agresivnim ratom Rusije protiv Ukrajine, EU je pojačao svoju potporu globalnoj sigurnosti opskrbe hranom, posebno koridorima solidarnosti između EU-a i Ukrajine, koji su bili ključni u pomaganju opskrbe globalnih tržišta ukrajinskim žitaricama. Zemlje u razvoju posebno su pogođene višim cijenama energije i hrane, što dodatno šteti njihovoj likvidnosti, razinama duga i makroekonomskim izgledima. Taj je trend pogoršao trenutačne posljedice pandemije bolesti COVID-19 i učinak triju kriza koje pogađaju naš planet, tj. klimatskih promjena, gubitka bioraznolikosti i onečišćenja. Vijeće podsjeća na sve elemente zaključaka Europskog vijeća iz ožujka 2024. koji se odnose na stanje na Bliskom istoku i prima na znanje da će biti potrebna znatna sredstva za potporu koordiniranim međunarodnim naporima za obnovu Gaze.
3. Vijeće podsjeća na predanost EU-a i njegovih država članica ostvarivanju Programa održivog razvoja do 2030. i ciljeva održivog razvoja te ciljeva Pariškog sporazuma, kao i ciljeva globalnog okvira za bioraznolikost u skladu s Akcijskim planom iz Addis Abebe iz 2015. Ponovno ističući Novi europski konsenzus o razvoju⁴, Vijeće potvrđuje predanost EU-a i predanost njegovih država članica načelima održivog razvoja, iskorjenjivanju ekstremnog siromaštva, iskorjenjivanju gladi i svih oblika pothranjenosti, smanjenju ranjivosti, rješavanju problema nejednakosti i osiguravanju da nitko nije zapostavljen, kao i njihovu kolektivnu i pojedinačnu predanost financiranju održivog razvoja, uključujući ODA-u. Vijeće također podsjeća na obveze preuzete u pogledu održivog razvoja i sprečavanja neispunjavanja ciljeva održivog razvoja, naglašava da je potrebno nastaviti podupirati partnerske zemlje u njihovoj tranziciji prema otpornim i održivim prehrambenim sustavima s poboljšanim prehrambenim ishodima te ponovno potvrđuje da je važno da se o najmanje 93 % rashoda u okviru Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa izvješćuje kao o ODA-i.

⁴ 2017/C 210/01:Zajednička izjava Vijeća i predstavnika vlada država članica koji se sastaju u Vijeću, Europskog parlamenta i Europske komisije

4. Vijeće naglašava važnost smanjenja globalnog manjka u financiranju za postizanje ciljeva održivog razvoja i povezivanja svih izvora financiranja s provedbom Programa održivog razvoja do 2030. u skladu s Pariškim paktom za ljude i planet. Vijeće ističe ključnu ulogu ODA-e u financiranju provedbe Programa održivog razvoja do 2030. i njezinu sposobnost da iskoristi druge javne i privatne izvore financiranja, kao što su mobilizacija domaćih resursa, mješovito financiranje i održiva privatna ulaganja. Vijeće naglašava važnost podupiranja izgradnje sposobnosti, među ostalim jačanja sposobnosti partnerskih zemalja da iskoriste sredstva, i podsjeća na svoje Zaključke o stručnom znanju europskog javnog sektora u vanjskom djelovanju EU-a iz studenoga 2021.
5. Vijeće ponovno potvrđuje važnost pristupa Tim Europa i inicijativa Tima Europa u povećanju razvojne djelotvornosti, podsjećajući na svoje zaključke o Timu Europa iz travnja 2021. studenoga 2023., i naglašava važnost potpune usklađenosti inicijativa Tima Europa s razvojnim potrebama i prioritetima partnerskih zemalja.
6. Vijeće ponovno potvrđuje cilj EU-ove strategije Global Gateway da podupre otpornost i održivi razvoj u partnerskim zemljama, i to putem projekata tvrde i meke infrastrukture u svih pet ključnih područja strategije, rješavanjem gorućih globalnih izazova, promicanjem ljudskog razvoja i mobilizacijom javnih i privatnih sredstava kako bi se povećao pristup održivom financiranju. Europski fond za održivi razvoj plus (EFOR+) i drugi europski investicijski instrumenti, čiji je cilj maksimalno povećanje učinka poluge i razvojnog učinka, i dalje će doprinosti ostvarenju Programa održivog razvoja do 2030.
7. Vijeće pozdravlja tekuće napore u provedbi reformi kojima se nastoji postići da međunarodne financijske institucije budu ambicioznije, uključivije, reprezentativnije, djelotvornije i učinkovitije i bolje opremljene za rješavanje prekograničnih izazova te zadovoljavanje potreba i ostvarivanje prioriteta zemalja u razvoju u pogledu provedbe Programa održivog razvoja do 2030. i Pariškog sporazuma. EU i njegove države članice posebice će nastaviti konstruktivno sudjelovati u raspravama o reformi multilateralnih razvojnih banaka i, u širem smislu, o reformi međunarodne financijske strukture. EU i njegove države članice i dalje su predani ambicioznoj, 21. nadopuni sredstava za Međunarodno udruženje za razvoj. Vijeće će i dalje biti predano sastanku na vrhu o budućnosti i njegovim priložima, deklaraciji o budućim generacijama i globalnom digitalnom paktu, kao i Četvrtoj međunarodnoj konferenciji o financiranju razvoja, koja će se 2025. održati u Španjolskoj.

8. Vijeće ističe ljudski razvoj kao središnji element vanjskog djelovanja EU-a i međunarodnih partnerstava, uključujući zdravlje, sigurnost opskrbe hranom i ishrane, obrazovanje, socijalnu zaštitu, socijalnu uključenost, vodoopskrbu, sanitarne uvjete i higijenu te smanjenje svih oblika nejednakosti, uključujući rodnu neravnopravnost⁵.
9. Vijeće naglašava da ODA mora u potpunosti doprinijeti promicanju rodne ravnopravnosti, i to uključivanjem i ciljanim djelovanjem, uključujući ostvarivanjem ciljeva Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa⁶. To je u skladu s Akcijskim planom EU-a za rodnu ravnopravnost (GAP) III koji su donijeli Europska komisija i Visoki predstavnik Europske unije i koji je pozdravljen u zaključcima predsjedništva, u kojima se navodi da će 85 % svih novih vanjskih djelovanja doprinijeti tom cilju do 2025. Vijeće naglašava važnost transformativnog pristupa kojim se rješavaju temeljni uzroci rodne nejednakosti te ujedno ističe da je prioritet EU-a u svim područjima djelovanja rješavanje pitanja rodne nejednakosti i višestruke diskriminacije s kojom se suočavaju ranjive ili marginalizirane osobe. Vijeće nadalje ističe pristup razvoju koji se temelji na ljudskim pravima u svim područjima djelovanja EU-a.
10. U skladu sa Zaključcima Vijeća o klimatskoj diplomaciji, Vijeće potvrđuje snažnu predanost EU-a bliskoj suradnji s partnerima kako bi se ubrzala pravedna i uključiva globalna zelena tranzicija i poduprli njihovi kapaciteti za prilagodbu, povećala otpornost i smanjila njihova ranjivost, među ostalim pružanjem ODA-e.

⁵ To je u skladu s Novim europskim konsenzusom o razvoju, Programom održivog razvoja do 2030., Zaključcima Vijeća iz lipnja 2021. o jačanju predanosti Tima Europa ljudskom razvoju, Zaključcima Vijeća iz studenoga 2021. o pitanju vode u vanjskom djelovanju EU-a, Zaključcima Vijeća iz studenoga 2022. o Akcijskom planu za mlade u vanjskom djelovanju, Zaključcima Vijeća iz studenoga 2023. o socijalnoj, zelenoj i digitalnoj tranziciji i Zaključcima Vijeća iz siječnja 2024. o Strategiji EU-a za globalno zdravlje.

⁶ Relevantnim ciljem Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa propisano je da bi najmanje 85 % novih provedenih djelovanja kao glavni ili važan cilj trebalo imati rodnu ravnopravnost, a najmanje 5 % tih djelovanja kao glavni cilj trebalo bi imati rodnu ravnopravnost te prava i osnaživanje žena i djevojčica.

11. Vijeće je zabrinuto zbog sve većih razlika u ljudskom razvoju i nejednakog razvojnog napretka zbog čega najsiromašniji sve više zaostaju⁷. Vijeće naglašava da je globalna ODA i dalje jedan od glavnih izvora financiranja za najsiromašnije i najranjivije zemlje, posebno najmanje razvijene zemlje, male otočne države u razvoju i neobalne zemlje u razvoju, kao i nestabilne ili sukobima pogođene zemlje. U skladu sa svojim Zaključcima iz svibnja 2022. o obnovljenom partnerstvu EU-a s najmanje razvijenim zemljama, Vijeće ponovno potvrđuje svoju predanost najmanje razvijenim zemljama i svojim najranjivijim partnerima u podupiranju njihove otpornosti u okviru pristupu kojim se u obzir uzimaju sukobi, otklanjanjem temeljnih uzroka nestabilnosti i djelovanjem putem povezanosti humanitarne pomoći, razvoja i mira.
12. Vijeće pozdravlja činjenicu da su EU i njegove države članice i dalje najveći svjetski pružatelj ODA-e, među ostalim za najmanje razvijene zemlje. Međutim, Vijeće izražava zabrinutost zbog činjenice da se nakon blagog povećanja 2021. kolektivna ODA EU-a i njegovih država članica za najmanje razvijene zemlje smanjila u 2022.⁸ Kolektivna ODA EU-a za najmanje razvijene zemlje iznosila je 16,3 milijarde EUR u 2020., 16,5 milijardi EUR u 2021. i 15,3 milijarde EUR u 2022. Štoviše, Vijeće izražava zabrinutost zbog blagog smanjenja kolektivne ODA-e EU-a za najmanje razvijene zemlje kao udjela u BND-u, koja se smanjila na 0,10 % u 2022. (smanjenje s 0,11 % u 2021. i 0,12 % u razdoblju 2017. – 2020.). Vijeće je sve više zabrinuto zbog toga što EU još nije ostvario svoj zajednički cilj da najmanje razvijenim zemljama kratkoročno osigura 0,15 % – 0,20 % BND-a te ponovno potvrđuje da je potrebno hitno pojačati napore kako bi se ostvario cilj da se do 2030. najmanje razvijenim zemljama zajednički osigura ODA u iznosu od 0,20 % BND-a.
13. Vijeće prima na znanje i specifične izazove s kojima se susreću zemlje koje su iz kategorije zemalja s niskim dohotkom prešle u kategoriju zemalja sa srednjim dohotkom. U skladu s novim Europskim konsenzusom o razvoju, EU i njegove države članice surađivat će sa zemljama sa srednjim dohotkom u pogledu razvojne suradnje te uspostaviti dijaloge o politikama i partnerstva u području održivog razvoja, iskorjenjivanja siromaštva, nejednakosti, globalnog javnog dobra i drugih zajedničkih interesa.

⁷ Izvor: UNDP, Izvješće o ljudskom razvoju za 2023./2024.: slika S.2, str. 4.; MMF, Svjetski gospodarski izgledi, travanj 2024., str. xiv.; Svjetska banka, svjetski gospodarski izgledi, siječanj 2024., str. 17.

⁸ Napominjemo da ODA za najmanje razvijene zemlje još nije poznata za 2023. jer se njezin izračun znatno oslanja na relevantne „pripisane multilateralne iznose” iz temeljnih doprinosa država članica multilateralnim organizacijama, a OECD te pripisane iznose općenito objavljuje tek krajem godine X + 1. Nadalje, element „regionalne ODA-e za koju je poznato da koristi najmanje razvijenim zemljama”, koji je dio izračuna ukupne ODA-e za najmanje razvijene zemlje od 2020., postat će dostupan u okviru objave podataka OECD-a krajem godine X+ 1. Stoga brojke za 2022. predstavljaju najnovije dostupne potpune podatke u ovom trenutku.

14. Vijeće ponovno potvrđuje svoju predanost načelima djelotvorne razvojne suradnje dogovorenima u kontekstu Globalnog partnerstva za učinkovitu razvojnu suradnju te usklađenosti politika radi održivog razvoja kao ključnima za postizanje ciljeva održivog razvoja, uključujući razmatranjem učinka unutarnjih politika EU-a na partnerske zemlje.
15. S obzirom na navedeno Vijeće želi izvijestiti Europsko vijeće o sljedećim elementima:
- a. Kolektivna⁹ ODA¹⁰ EU-a u 2023. iznosila je 95,9 milijarde EUR, što je povećanje u odnosu na 93,3 milijarde EUR u 2022. i 71,6 milijardi EUR¹¹ u 2021. To povećanje od 2021. ukazuje na obnovljene napore EU-a i njegovih država članica da pruže potporu zemljama u razvoju i osobama u ranjivom položaju putem pristupa Tim Europa.
 - b. EU i njegove države članice zadržali su položaj najvećega svjetskog pružatelja ODA-e (vidjeti sliku 1.) te su zaslužni za 42 % iznosa ODA-e na svjetskoj razini u 2022. i 2023.¹², čime se potvrdilo njihovo vodstvo u globalnom planu održivog razvoja.
 - c. Kolektivna ODA EU-a iznosila je 0,57 % BND-a EU-a u 2023., Iako je taj iznos blago smanjenje u odnosu na njezin udio od 0,59 % BND-a EU-a u 2022., i dalje je znatno veći od udjela od 0,49 % u 2021. i od iznosa koji je osigurao ukupan broj donatora iz DAC-a koji nisu članovi EU-a, čija je ODA iznosila 0,31 % BND-a u 2023. (vidjeti sliku 2.).

⁹ Kolektivna ODA EU-a zbroj je ODA-e država članica EU-a i udijela ODA-e koju osiguravaju institucije EU-a, a ne pripisuje se državama članicama ni donatorima izvan EU-a, kao što je Ujedinjena Kraljevina. Većina rashoda institucija EU-a namijenjenih ODA-i pripisuje se državama članicama EU-a, što znači da podaci o državama članicama uključuju dio ODA-e institucija. ODA koju Europska investicijska banka (EIB) osigurava vlastitim sredstvima, a Komisija zajmovima makrofinancijske pomoći, ne pripisuju se državama članicama i to su dodatna sredstva u odnosu na ODA-u država članica.

¹⁰ Na temelju ekvivalenta bespovratnih sredstava kao nove metodologije za izračun vrijednosti ODA-e za povlaštene zajmove, koja je prvi put primijenjena 2019. na podatke iz 2018. o državnim zajmovima i zajmovima multilateralnim institucijama, pri čemu se od 2020. primjenjuje i na otpis duga, a od 2023. (s neobveznim prijelaznim razdobljem od jedne godine) i na instrumente privatnog sektora (posebno zajmove, jamstva i vlasnički kapital). Više informacija o novoj metodologiji bespovratnih sredstava i prethodnoj metodologiji na temelju neto novčanog toka možete pronaći ovdje: Modernizacija službene razvojne pomoći (ODA) – OECD

¹¹ U nominalnom smislu. Treba imati na umu da se iznosi za 2021. i 2022. temelje na konačnim podacima OECD-a za 2021. i 2022., dok se iznos od 95,9 milijardi EUR temelji na preliminarnim podacima OECD-a za 2023. objavljenima u proljeće 2024.

¹² Iznos ODA-e na svjetskoj razini ovdje se definira tako da uključuje ODA-u koju pružaju zajednički donatori Odbora za razvojnu pomoć EU-a i svi drugi donatori Odbora za razvojnu pomoć i donatori koji nisu članovi Odbora za razvojnu pomoć, koji izvješćuju OECD.

- d. Četiri države članice EU-a dosegnule su i premašile prag od 0,7 % udjela ODA-e u BND-u 2023., a tri države članice EU-a dosegnule su ga ili premašile 2022. (vidjeti sliku 3. i tablicu 1.). Dok se 2022. udio ODA-e u BND-u povećao u 19, ostao stabilan u tri, te se smanjio u pet država članica EU-a, podaci za 2023. pokazuju da se udio ODA-e u BND-u povećao u pet država članica, ostao stabilan u tri te se smanjio u 19 država članica¹³.
16. Vijeće napominje da su se, nakon naglog povećanja troškova država članica EU-a povezanih s izbjeglicama u donatorskim zemljama između 2021. i 2022. (s 4,9 milijardi eura na 15,4 milijarde eura), ti troškovi povezani s izbjeglicama u donatorskim zemljama smanjili su se na 14,8 milijardi eura u 2023. Vijeće također napominje da se kolektivna bilateralna neto ODA EU-a Ukrajini nastavila znatno povećavati: s 1,4 milijarde eura 2021. na 14,3 milijarde eura 2022. i 22,7 milijardi eura 2023.¹⁴
17. Vijeće pozdravlja pokretanje Međunarodnog foruma o ukupnoj službenoj potpori za održivi razvoj (TOSSD). Podupirući ulogu ODA-e, Vijeće naglašava važnost TOSSD-a kao izvora podataka za bolje mjerenje i poboljšanje transparentnosti i poznavanja sredstava koja doprinose provedbi Programa održivog razvoja do 2030.¹⁵ Kao izvor podataka za pokazatelj za ciljeve održivog razvoja 17.3.1.¹⁶, TOSSD omogućuje transparentnost u pogledu financiranja ciljeva održivog razvoja, obuhvaćajući sve službene tokove i privatne iznose mobilizirane za potporu održivom razvoju.
18. Vijeće će nastaviti pratiti napredak i izvješćivati na godišnjoj osnovi kako bi se postigla transparentnost i javna odgovornost.

¹³ Riječ „stabilan” ovdje označava omjer ODA-e u BND-u koji se promijenio za manje od 0,01 postotnih bodova na temelju točnih podataka.

¹⁴ Bilateralna neto ODA država članica Ukrajini smanjila se za 371 milijun EUR u 2023., a bilateralna neto ODA institucija EU-a Ukrajini povećala se za 8,9 milijardi EUR, posebno zbog zajmova makrofinancijske pomoći.

¹⁵ Alat za vizualizaciju ukupne službene potpore za održivi razvoj.

¹⁶ Izravna strana ulaganja, službena razvojna pomoć i suradnja jug-jug kao udio u ukupnom domaćem proračunu.

PRILOG

Postojeće obveze i ciljevi ODA-e EU-a

(Zaključci Vijeća od 26. svibnja 2015. (dokument 9241/15, stavci od 31. do 33.))

EU (...) potvrđuje svoju zajedničku predanost postizanju cilja od 0,7 % udjela ODA-e u BND-u unutar vremenskog okvira programa za razdoblje nakon 2015. Države članice koje su pristupile EU-u prije 2002. godine potvrđuju svoju predanost postizanju cilja od 0,7 % udjela ODA-e u BND-u, uzimajući u obzir proračunske okolnosti, a one koje su ispunile taj cilj predane su održavanju ili premašivanju tog cilja; države članice koje su pristupile EU-u nakon 2002. nastojat će povećati udio ODA-e u svojem BND-u na 0,33 %.

Međunarodna zajednica trebala bi također doprinijeti usmjeravanju sredstava tamo gdje je potreba najveća, osobito u najmanje razvijene zemlje te nestabilne zemlje i zemlje u sukobu. U kontekstu sveukupne obveze u okviru ODA-e te istovremeno poštujući u potpunosti prioritete pojedinih država članica u pogledu razvojne pomoći, EU ponovno potvrđuje svoju obvezu pružanja potpore najmanje razvijenim zemljama. EU se obvezuje da će zajednički ispuniti cilj od 0,15 – 0,20 % udjela ODA-e u BND-u za najmanje razvijene zemlje kratkoročno te da će dosegnuti 0,20 % udjela ODA-e u BND-u za najmanje razvijene zemlje unutar vremenskog okvira programa za razdoblje nakon 2015.

**Novi Europski konsenzus o razvoju – „Naš svijet, naše dostojanstvo, naša budućnost”
(Zajednička izjava Vijeća i predstavnika vlada država članica koji se sastaju u Vijeću,
Europskog parlamenta i Komisije od 7. lipnja 2017., stavak 103.)**

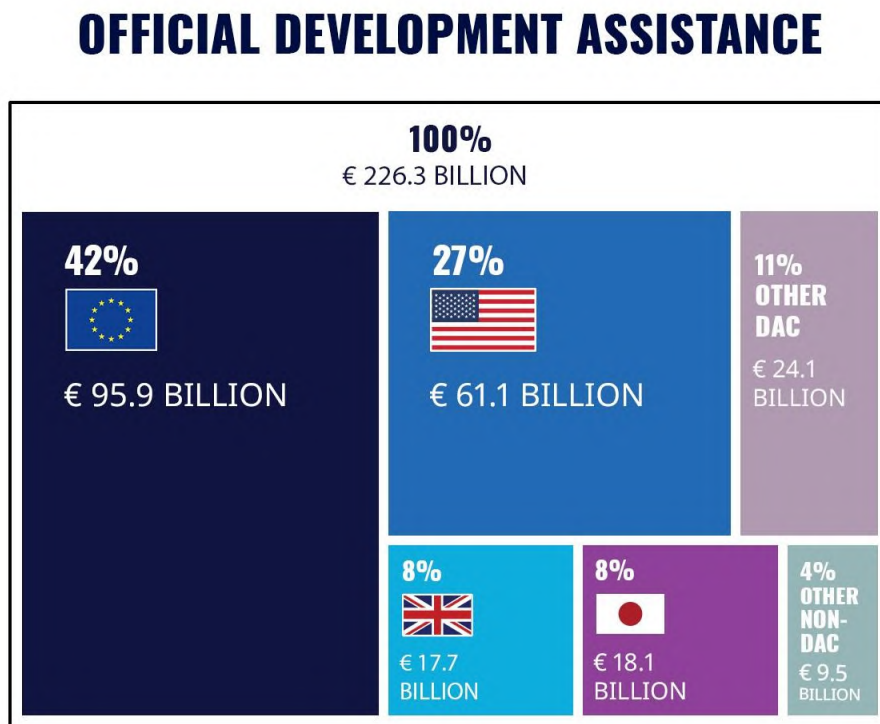
EU se zajednički obvezao u vremenskom okviru Programa održivog razvoja do 2030. osigurati 0,7 % bruto nacionalnog dohotka (BND) u obliku službene razvojne pomoći. Kako bi se resurse usmjerilo onamo gdje su potrebe najveće, pogotovo u najmanje razvijene zemlje te nestabilne i sukobima pogođene zemlje, EU se također obvezuje da će zajednički u kratkom roku postići zadanu vrijednost od 0,15 – 0,20 % BND-a kao službene razvojne pomoći za najmanje razvijene zemlje, a da će iznos od 0,20 % BND-a kao službene razvojne pomoći tim zemljama dosegnuti u vremenskom okviru Programa održivog razvoja do 2030. EU i njegove države članice također prepoznaju posebne izazove s kojima se suočavaju zemlje u razvoju u Africi. (...) Nastavit će pratiti napredak i izvješćivati na godišnjoj osnovi kako bi se postigla transparentnost i javna odgovornost.

Akcijski plan iz Addis Abebe (koji je podržala Opća skupština u svojoj rezoluciji 69/313 od 27. srpnja 2015., točke 51. i 52.)

(...) Pružatelji ODA-e ponovno potvrđuju svoje preuzete obveze u pogledu ODA-e, uključujući obvezu mnogih razvijenih zemalja da ostvare cilj od 0,7 % udjela ODA-e u BND-u i 0,15 – 0,20 % udjela ODA-e u BND-u za najmanje razvijene zemlje. Ohrabreni smo nekolicinom zemalja koje su ispunile ili premašile svoju obvezu od 0,7 % udjela ODA-e u BND-u i cilj od 0,15 – 0,20 % udjela ODA-e u BND-u za najmanje razvijene zemlje. Pozivamo sve ostale da pojačaju svoje napore usmjerene na povećanje ODA-e i ulože dodatne konkretne napore u ostvarenje ciljeva u pogledu ODA-e. Pozdravljamo odluku Europske unije kojom potvrđuje svoju zajedničku predanost postizanju cilja od 0,7 % udjela ODA-e u BND-u unutar vremenskog okvira programa za razdoblje nakon 2015. te kojom se obvezuje da će zajednički u kratkom roku postići cilj od 0,15 – 0,20 % udjela ODA-e u BND-u za najmanje razvijene zemlje, a cilj od 0,20 % BND-a udjela ODA-e u BND-u za najmanje razvijene zemlje dosegnuti unutar vremenskog okvira programa za razdoblje nakon 2015. Potičemo pružatelje ODA-e da razmotre utvrđivanje cilja pružanja barem 0,20 % udjela ODA-e u BND-u za najmanje razvijene zemlje.

Prepoznavamo da je važno usredotočiti resurse s najvećom razinom povlastica na one s najvećim potrebama i najmanjim mogućnostima za mobilizaciju drugih resursa. U tom pogledu s velikom zabrinutošću primjećujemo pad udjela ODA-e za najmanje razvijene zemlje i obvezujemo se preokrenuti ga. Ohrabreni smo onima koji dodjeljuju najmanje 50 % svoje ODA-e najmanje razvijenim zemljama.

Slika 1. – Kolektivna ODA EU-a u usporedbi sa zemljama donatorima koji nisu članovi EU-a za 2023.



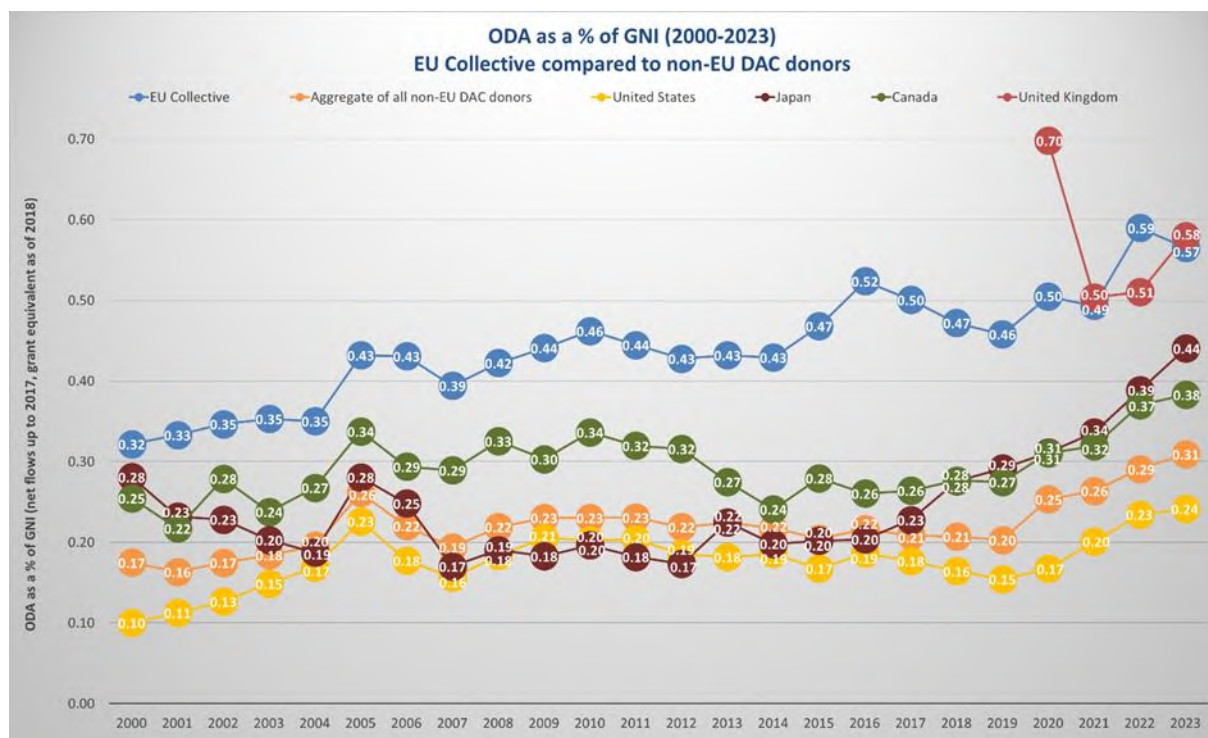
Preliminary figures for 2023 ODA
Source: OECD, April 2024



Napomena: podaci za 2023. preliminarni su.

Napomena: iznosi su prikazani u ekvivalentima bespovratnih sredstava.

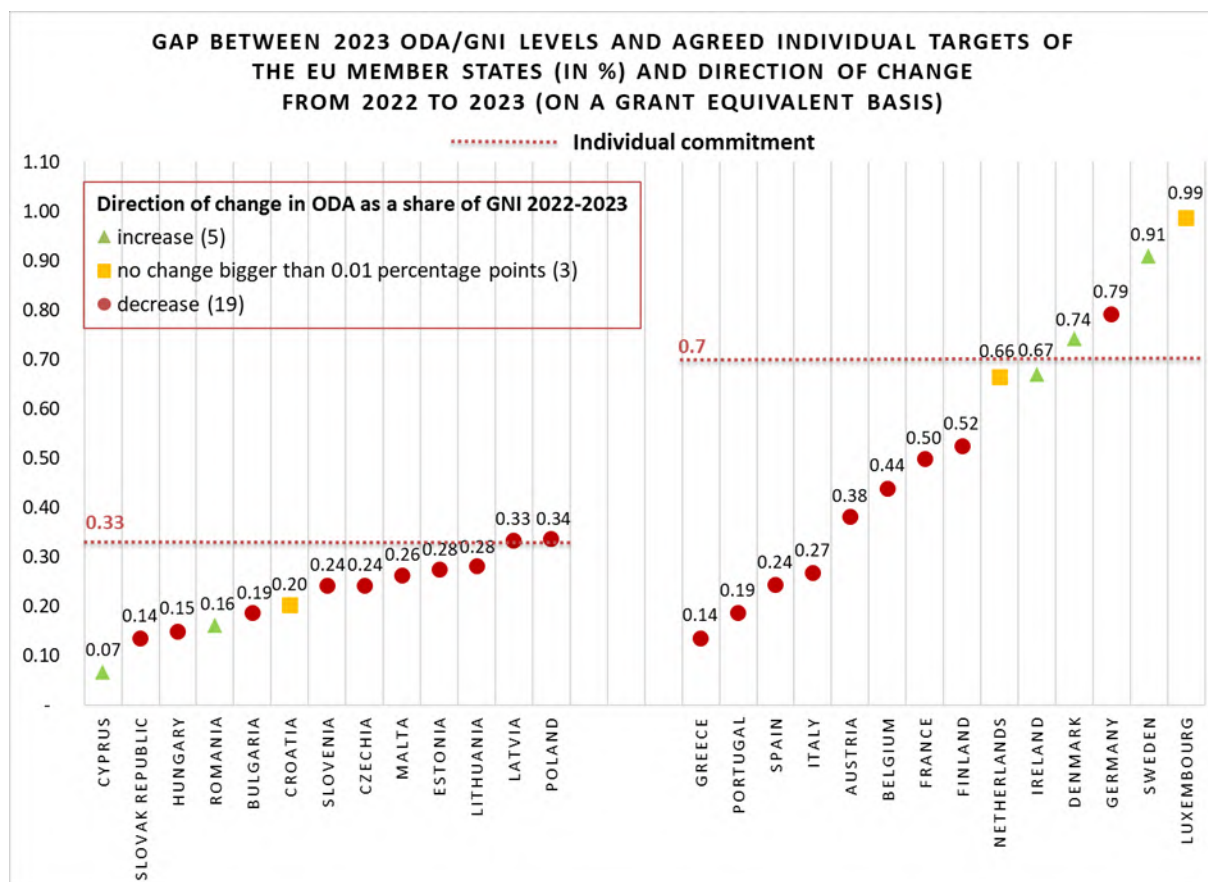
Slika 2. – Kolektivna ODA EU-a kao postotak BND-a u usporedbi s donatorima iz DAC-a koji nisu članovi EU-a tijekom vremena



Napomena: kolektivni podaci za EU u grafikonu za svaku godinu uključuju samo one zemlje koje su tada bile države članice EU-a, dok se u ukupnom broju svih donatora iz DAC-a koji nisu članovi EU-a uzimaju u obzir samo one zemlje izvan EU-a koje su tada bile članice DAC-a. Konkretno, kolektivnim je podacima za EU Ujedinjena Kraljevina obuhvaćena do 2019., ali ne i od 2020., s obzirom na to da je njezino povlačenje iz Europske unije stupilo na snagu 1. veljače 2020., a ukupan broj svih donatora DAC-a izvan EU-a uključuje Ujedinjenu Kraljevinu počevši od 2020. Pojedinačno su prikazane i zemlje skupine G-7 (ujedno donatori DAC-a) koje nisu članice EU-a.

Napomena: svi iznosi izraženi su u tekućim cijenama. Podaci za 2023. preliminarni su.

Slika 3. – Razlika između razina udjela ODA-e u BND-u iz 2023. i dogovorenih pojedinačnih ciljeva država članica EU-a te smjer promjene iz 2022. u 2023.



Napomena: izračuni na temelju tekućih cijena. Podaci za 2023. preliminarni su.

Napomena: samo se apsolutne promjene u iznosu od 0,01 postotnih bodova ili više smatraju povećanjem ili smanjenjem. Ta se metodologija dosljedno primjenjuje tijekom vremena i njome se nastoji izbjeći da se manje varijacije smatraju povećanjem ili smanjenjem. Države članice kod kojih je zabilježeno blago povećanje ili smanjenje među onima su koje se smatraju stabilnima.

Tablica 1. – ODA država članica EU-a i kolektivna ODA EU-a za razdoblje 2013. – 2023.

Member State	2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022		2023		Change 2022-2023	
	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	Volume in EUR Million	% of GNI
Austria	882	0.27	930	0.28	1,193	0.35	1,479	0.42	1,110	0.30	990	0.26	1,099	0.28	1,117	0.30	1,240	0.31	1,756	0.39	1,807	0.38	50.74	-0.0124
Belgium	1,732	0.45	1,844	0.46	1,717	0.42	2,080	0.50	1,948	0.45	1,959	0.43	1,943	0.41	2,056	0.48	2,212	0.43	2,526	0.45	2,613	0.44	86.97	-0.0145
Bulgaria	37	0.10	37	0.09	37	0.09	61	0.13	55	0.11	58	0.11	58	0.10	75	0.13	77	0.12	221	0.27	157	0.19	-64.08	-0.0838
Croatia	34	0.08	54	0.13	46	0.09	37	0.07	48	0.10	67	0.13	64	0.12	68	0.13	74	0.13	131	0.19	136	0.20	4.90	0.0079
Cyprus	15	0.10	14	0.09	16	0.09	–	–	–	–	21	0.12	18	0.09	13	0.06	17	0.07	13	0.05	17	0.07	3.57	0.0135
Czechia	159	0.11	160	0.11	179	0.12	235	0.14	270	0.15	259	0.13	276	0.13	262	0.13	310	0.13	1,000	0.38	730	0.24	-269.64	-0.1372
Denmark	2,205	0.85	2,264	0.86	2,313	0.85	2,142	0.75	2,172	0.74	2,195	0.72	2,281	0.72	2,327	0.72	2,470	0.71	2,635	0.67	2,851	0.74	215.93	0.0717
Estonia	23	0.13	28	0.14	31	0.15	39	0.19	38	0.16	41	0.16	43	0.16	44	0.17	51	0.16	191	0.54	101	0.28	-90.01	-0.2632
Finland	1,081	0.54	1,232	0.59	1,161	0.55	958	0.44	961	0.42	834	0.36	1,010	0.42	1,122	0.47	1,219	0.47	1,536	0.57	1,452	0.52	-83.93	-0.0495
France	8,540	0.41	8,005	0.37	8,149	0.37	8,701	0.38	10,052	0.43	10,283	0.43	10,908	0.44	12,394	0.53	13,112	0.51	15,228	0.56	14,266	0.50	-961.54	-0.0608
Germany	10,717	0.38	12,486	0.42	16,173	0.52	22,368	0.70	22,182	0.67	21,163	0.61	21,616	0.61	25,191	0.73	28,135	0.76	33,890	0.85	33,924	0.79	33.69	-0.0556
Greece	180	0.10	186	0.11	215	0.12	333	0.19	278	0.16	246	0.13	329	0.18	286	0.17	288	0.16	343	0.17	301	0.14	-41.90	-0.0294
Hungary	97	0.10	109	0.11	140	0.13	180	0.17	132	0.11	241	0.21	279	0.21	367	0.27	368	0.28	353	0.26	281	0.15	-71.60	-0.1106
Ireland	637	0.46	615	0.38	648	0.32	726	0.32	743	0.32	792	0.31	870	0.32	867	0.31	977	0.30	2,292	0.63	2,603	0.67	311.61	0.0382
Italy	2,584	0.17	3,022	0.19	3,609	0.22	4,601	0.27	5,197	0.30	4,397	0.25	3,941	0.22	3,728	0.22	5,146	0.29	6,319	0.33	5,561	0.27	-758.10	-0.0601
Latvia	18	0.08	19	0.08	21	0.09	27	0.11	28	0.11	29	0.10	31	0.10	36	0.12	40	0.12	137	0.36	132	0.33	-5.70	-0.0235
Lithuania	38	0.11	34	0.10	43	0.12	52	0.14	53	0.13	55	0.12	60	0.13	63	0.13	73	0.14	231	0.36	176	0.28	-54.99	-0.0764
Luxembourg	323	1.00	319	1.06	327	0.95	354	1.00	376	1.00	401	0.98	421	1.03	397	1.03	456	0.99	504	1.00	536	0.99	32.38	-0.0099
Malta	14	0.20	15	0.20	15	0.17	19	0.20	22	0.21	28	0.25	37	0.30	47	0.40	44	0.32	43	0.28	46	0.26	3.28	-0.0132
Netherlands	4,094	0.67	4,200	0.64	5,162	0.75	4,491	0.65	4,399	0.60	4,795	0.62	4,727	0.59	4,702	0.59	4,471	0.52	6,152	0.67	6,808	0.66	655.53	-0.0043
Poland	367	0.10	341	0.09	397	0.10	600	0.15	603	0.13	649	0.14	694	0.14	728	0.14	832	0.15	3,325	0.53	2,408	0.34	-916.54	-0.1937
Portugal	368	0.23	324	0.19	278	0.16	310	0.17	338	0.18	349	0.18	367	0.17	362	0.18	388	0.18	497	0.21	487	0.19	-10.28	-0.0242
Romania	101	0.07	161	0.11	143	0.09	184	0.11	195	0.11	211	0.11	227	0.10	271	0.13	353	0.15	392	0.14	505	0.16	113.41	0.0201
Slovak Republic	65	0.09	63	0.09	77	0.10	96	0.12	106	0.13	117	0.13	103	0.11	124	0.14	131	0.14	163	0.15	161	0.14	-2.03	-0.0188
Slovenia	46	0.13	46	0.12	57	0.15	74	0.19	67	0.16	71	0.16	78	0.17	80	0.17	98	0.19	160	0.29	151	0.24	-9.75	-0.0452
Spain	1,769	0.17	1,415	0.13	1,259	0.12	3,819	0.34	2,271	0.19	2,449	0.20	2,629	0.21	2,621	0.23	3,080	0.26	4,066	0.30	3,544	0.24	-521.24	-0.0588
Sweden	4,389	1.01	4,698	1.09	6,391	1.40	4,425	0.94	4,935	1.02	5,085	1.07	4,650	0.96	5,571	1.14	5,018	0.91	5,190	0.89	5,185	0.91	-5.43	0.0171
United Kingdom	13,461	0.70	14,519	0.70	16,725	0.70	16,325	0.70	16,051	0.70	16,435	0.70	17,300	0.70										
EU MS Aggregate	53,975	0.41	57,139	0.41	66,522	0.46	74,716	0.51	74,629	0.49	74,218	0.47	76,060	0.46	64,919	0.49	70,679	0.49	89,296	0.56	86,941	0.51	-2,355	-0.0522
EU Institutions' ODA not imputed to EU Member States and other donors	2,873		2,131		1,372		2,750		1,926		627		-829		2,418		894		3,982		8,998		5,015	
EU Collective	56,848	0.43	59,270	0.43	67,894	0.47	77,466	0.52	76,555	0.50	74,845	0.47	75,230	0.46	67,337	0.50	71,574	0.49	93,278	0.59	95,939	0.57	2,661	-0.0244

Napomena: iznosi su do 2017. izraženi na temelju neto tokova, a od 2018. na temelju ekvivalenta bespovratnih sredstava. Svi iznosi izraženi su u tekućim cijenama. Podaci za 2023. preliminarni su.

Napomena: za svaku godinu ova tablica i u njoj navedeni ukupni i kolektivni podaci uključuju samo one zemlje koje su tada bile države članice EU-a. Konkretno, ukupni i kolektivni podaci za EU uključuju Ujedinjenu Kraljevinu do 2019., ali ne i od 2020., s obzirom na to da je njezino povlačenje iz Europske unije stupilo na snagu 1. veljače 2020.

Napomena: oznakom „–” obilježava se da dotična država članica za dotičnu godinu nije prijavila podatke o ODA-i.

Tablica 2.: ODA država članica EU-a i kolektivna ODA EU-a namijenjena najmanje razvijenim zemljama u razdoblju 2020. – 2022.

Member State	2020		2021		2022	
	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI
Austria	268	0.07	279	0.07	293	0.07
Belgium	684	0.16	706	0.14	711	0.13
Bulgaria	16	0.03	14	0.02	12	0.01
Croatia	9	0.02	11	0.02	8	0.01
Cyprus	2	0.01	2	0.01	1	0.01
Czechia	54	0.03	59	0.03	57	0.02
Denmark	676	0.21	755	0.22	552	0.14
Estonia	8	0.03	9	0.03	6	0.02
Finland	334	0.14	409	0.16	304	0.11
France	3,349	0.14	3,287	0.13	3,331	0.12
Germany	4,997	0.15	5,145	0.14	4,846	0.12
Greece	42	0.03	49	0.03	39	0.02
Hungary	45	0.03	57	0.04	29	0.02
Ireland	339	0.12	359	0.11	386	0.11
Italy	938	0.06	1,422	0.08	966	0.05
Latvia	6	0.02	6	0.02	11	0.03
Lithuania	11	0.02	12	0.02	16	0.02
Luxembourg	183	0.48	209	0.45	231	0.46
Malta	1	0.01	2	0.02	1	0.01
Netherlands	983	0.12	789	0.09	1,092	0.12
Poland	114	0.02	130	0.02	103	0.02
Portugal	100	0.05	130	0.06	77	0.03
Romania	41	0.02	41	0.02	36	0.01
Slovak Republic	19	0.02	22	0.02	16	0.02
Slovenia	11	0.02	14	0.03	32	0.06
Spain	522	0.05	582	0.05	499	0.04
Sweden	1,726	0.35	1,778	0.32	1,656	0.28
EU MS Aggregate	15,476	0.12	16,279	0.11	15,313	0.10
EU Institutions' regional ODA known to benefit LDCs (not including UK share)	798		268		31	
EU Collective	16,274	0.12	16,547	0.11	15,344	0.10

Napomena: svi iznosi izraženi su u tekućim cijenama.

Napomena: za svaku godinu ova tablica i u njoj navedeni ukupni i kolektivni podaci uključuju one zemlje koje su tada bile države članice EU-a. Stoga Ujedinjena Kraljevina nije uključena jer je njezino povlačenje iz Europske unije stupilo na snagu 1. veljače 2020.

Napomena: Kolektivni podaci EU-a uključuju bilateralnu neto ODA-u država članica za najmanje razvijene zemlje, pripisanu multilateralnu ODA-u za najmanje razvijene zemlje i regionalnu ODA-u za koju je poznato da koristi najmanje razvijenim zemljama, kao i regionalnu ODA-u institucija EU-a za koju je poznato da koristi najmanje razvijenim zemljama (ne uključujući udio Ujedinjene Kraljevine).